

Redactor: Corina Găgeanu

© Editura Sophia, pentru prezenta ediție

Traducerea a fost făcută după originalul: *Youth of the Apocalypse. The last true rebellion* by Monks John Marler and Andrew Wermuth, St. Herman of Alaska Brotherhood, New Valaam Monastery, Monk's Lagoon, Spruce Island, Alaska, 1995

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

MARLER, JOHN

Tinerii vremurilor de pe urmă: ultima și adevărata răzvrătire/ monahul John Marler, monahul Andrew Wermuth; trad. din lb. engl. de Felix Trușcă. - Ed. a 2-a. - București : Editura Sophia, 2008

Bibliogr.

ISBN 978-973-7623-81-2

I. Wermuth, Andrew
II. Trușcă, Felix (trad.)

28:3-053.6

Prefață la ediția românească

Începând din anii 1950, tineretul american se află într-o mișcare de continuă răzvrătire împotriva ordinii oficial instituite a lumii. Sub aspectul ei pozitiv, această răzvrătire trebuie privită ca o năzuință a spiritului uman pentru un ideal de viață mai înalt. Aspectul negativ al răzvrătirii este că ea servește drept scut protector al curentului anticultural, pentru a putea fi acceptată și pentru ca adepții ei să se poată cufunda într-un mod de viață eliberat de principiile morale.

În prima treaptă de renunțare la lume, mișcarea a avut un caracter pozitiv. Însă după aceea tineretul american a rătăcit îndelung în încercarea de a da un sens vieții. În exterior, răzvrătirea s-a manifestat în diverse forme, însă toate aceste curente „anticultură“ au avut un element comun: muzica de consum (*popular music*). Spre sfârșitul anilor '40 și începutul anilor '50 *beatnik*-șii au luat o orientare poetic-visătoare, adoptând un mod boem și iresponsabil de viață ușuratică, amestecat cu elemente de filosofie budistă. Ritmul sincopat al *jazz*-ului alcătuija fundalul acestui inedit stil american de viață nomadă. Anii '50 au fost marcați de *rock'n'roll* și de întronarea regelui său, Elvis Presley. În momentul acesta anticultura americană s-a răspândit pretutindeni. Apoi au venit adepții mișcării *hippie*, militând și ei în răzvrătirea lor împotriva ideologiei materialiste a anilor '50. Grupul *The Beatles* a proclamat noua ideologie a lui „fă ceea ce vrei“, subjugând mințile tinerilor din întreaga lume. Misticismul oriental și drogurile

psihedelice erau declarate drept căi spre iluminare. În momentul când zelul acestei generații a început să scadă, *punk*-erii au asaltat scena răzvrătirii, încălțați în bocanci militarești și disprețuind ipocrizia hipioților, în aceeași măsură în care aceștia disprețuiseră mai înainte ordinea socială oficial instituită. Noile voci ale tineretului răzvrătit erau acum Johnny Rotten [„Stricatul“] și Sid Vicious [„Viciosul“], ale căror nume spun totul despre viața lor. Mișcarea *punk* a continuat din anii '70 în anii '80 printre albi clasei de mijloc și s-a transformat într-o altă subgrupă numită *grunge*. Grupul *Nirvana* din Seattle a exprimat în modul cel mai fidel, prin muzica sa, strigătul de disperare al acestei mișcări. Dar *Nirvana* nu a aflat iluminarea, ci moartea, întrucât solistul Kurt Cobain s-a sinucis după ce devenise o figură idolatrizată. De cealaltă parte a orașelor, din ghetourile negrilor răsună tunător muzica *rap* cu un mesaj scindat în instigare la răzvrătire violentă pe de o parte și, pe de alta, „oprirea violenței“. Membrii grupului *Public Enemy* [„Dușmanul Public“], dându-se drept „profeti ai judecății de apoi“, au anunțat venirea apocalipsei. O dată cu apariția *heavy metal*-ului, care și-a luat în mod fățiș ca patron al său pe diavol, *rock'n'roll*-ului i s-a întunecat imaginea în rândul opiniei publice.

A sosit și rândul generației deceniului nouă. În timp ce vestigiile ale vechilor tipuri de anticulturi continuă să se mențină încă, ale căror mode sunt consumate de către tineri și care au devenit în prezent principala lor orientare, noi voci ale timpului se fac auzite. Mai întâi de toate este „muzica“ lui Marilyn Manson ale cărei sunete contorsionate și versuri șocante de vulgare sfidează orice clasificare. În ciuda acestui fapt, el vinde milioane de discuri tinerilor. În 1997, un băiat de paisprezece ani s-a sinucis după ce a ascultat un cântec al lui Marilyn Manson, care elogia sinuciderea. Mai recent, în statul Colorado, un grup de liceeni îmbrăcați în stil „gotic“, care erau fani devotați ai lui Manson, au luat cu asalt propria lor școală cu mitralierele în mâini și au ucis doisprezece dintre colegii lor.

Ne aflăm acum la începutul unui nou mileniu și e greu de anticipat ce formă de răzvrătire va lua actualul curent anticultură. Privind în urmă la deceniile care au trecut, este evident faptul că deși am experimentat împliniri de scurtă durată ale vigoriei tinerești, anticultura nu ne-a condus către o viață prosperă, ci mai degrabă către mormintele purtătorilor săi de cuvânt, începând de la Elvis, Jimi Hendrix și Jim Morrison, până la Kurt Cobain și la victimele lui Marilyn Manson. Violența și sinuciderea în rândul tinerilor au atins proporții fără precedent în istoria omenirii.

Un filosof antic a spus: „Muzica unei națiuni exprimă starea spiritualității sale!“ Cât de conformă cu realitatea prezentă este această afirmație! Și cu toate acestea, chiar și în prezent, nobila aspirație care izvorăște din adâncul unui suflet tânăr în formare încă mai există și strigă spunând: „Vreau ceva mai mult decât materialitatea acestei vieți! Mă lepăd de răutățile acestor timpuri. Vreau autenticul! Dați-mi Adevărul!“ Iată chemarea la ultima și adevărata răzvrătire.

În aceste timpuri de întuneric, lumina adevărului strălucește mai mult decât oricând.

În Statele Unite există câteva comunități mici în care tinerii sunt învățați despre străvechea răzvrătire împotriva lumii, monahismul ortodox. Majoritatea monahilor tineri și a monahiilor tinere din America provin din rândul foștilor adepți ai anticulturii, care, adoptând răzvrătirea decăzută, au avut experiența personală a roadelor sale amare: singurătatea, lipsa de sens a vieții și disperarea.

În monahism am aflat forma de exprimare „totul sau nimic“ a iubirii de adevăr, pe care, prin convertire launtrică personală, am ajuns să-l identificăm cu Iisus Hristos.

Cartea de față analizează contradicțiile cu care e nevoit să se confrunte un tânăr care trăiește în lumea de astăzi și supune atenției modalitatea prin care se ajunge la adevărata libertate, cea spirituală, pornind de la condiția de robie duhovnicească în care cei mai mulți dintre noi ne

aflăm. Această carte nu este destinată numai căutătorilor spirituali, ci și tuturor celor preocupați de evoluția tinerei generații.

Cititorilor români care vor parcurge această carte, noi, americanii, le mărturisim că în ciuda bunăstării materiale a Americii și a farmecului pe care îl degajă, nu suntem satisfăcuți nicidecum de viața dedicată căutării plăcerilor. Noi am experimentat acest stil de viață și ne-am prăbușit într-o prăpastie adâncă, o dată cu lumea din jurul și din interiorul nostru. În căutările noastre pentru o viață plină de adevăr și sens ne-am încrucișat drumul cu cel al identității spirituale românești, istorice și vii. Am descoperit creștinismul ortodox nu doar ca religia unui popor, ci ca deplinătate a Adevărului universal.

Această carte se referă înainte de toate la experiența morții noastre spirituale, datorate vidului produs de anticultura din America (a cărei influență s-a răspândit și în România, după cum am putut constata în excursia pe care am făcut-o anul trecut), anticultură care, prin manifestările ei exterioare, vă mai poate încă seduce imaginația și domina aspirațiile. Această carte se referă apoi la învierea pe care am descoperit-o în Hristos.

*Monahul Andrew
Mănăstirea Noul Valaam, Insula Spruce
Alaska, S.U.A.*

Introducere

Încă din clipa când se naște din pântecul mamei sale, pruncul începe să plângă, și aceste lacrimi continuă să curgă neconținut și din ochii generației de tineri de astăzi. Fiecare lacrimă a unui copil e semnul durerii și mărturia universală a căderii omului din starea de desăvârșire în stricăciune, suferință și moarte. Acest plâns nu încetează o dată cu înaintarea noastră în vârstă. Dimpotrivă, în vremurile noastre zdruncinate, plânsul acesta răsună și mai tare, fiind unica mângâiere a tinerilor.

Generația de tineri, care ar putea fi foarte bine ultima, e încătușată în disperarea acestui plâns, deoarece ei văd prea bine că lumea distrusă se îndreaptă către un sfârșit. Și nimeni nu le-a dezvăluit adevărul că la sfârșitul lumii Dumnezeu le va șterge toate lacrimile din ochi¹. Dar, în schimb, au fost învățați cu vehemență că acest Adevăr etern e „relativ“.

Singuri, prizonierii acestei lumi, suntem îndoctri-nați să credem că „nu există nici un adevăr absolut și că întrebarea „de ce?“ nu are răspuns. Petrecându-ne copilăria într-o asemenea temniță glacială, nu e de mirare că la vârsta adolescenței ajungem să ne dorim moartea. Și când întrebarea „de ce?“ nu are nici un răspuns, se pare că singura eliberare e sinuciderea. Într-o lume a minciunii în care nu există adevăr, într-o lume a urâteniei în care nu mai există frumusețe, într-o lume

¹ Apoc. 7, 17 (n.tr.).

a violenței și a urii în care nu mai există dragoste, într-o lume lipsită de credință în care nu mai există nici un Dumnezeu, nu e de mirare că plânsul tinerilor se aude pretutindeni, în orice cameră, pe orice stradă, în orice oraș. Iată motivul pentru care în sufletul tinerilor se naște răzvrătirea și e cu adevărat îndreptățită.

Această decădere a lumii noastre se datorează unei anumite filozofii – chiar o strategie de luptă – care a biruit libertatea de gândire a omului încă de la începutul lumii: nihilismul sau credința că „nu există adevăr”. Nihilismul e o mașinărie neînsuflețită și nemi-loasă care aduce doar distrugere, părere de rău, durere și moarte; își alege ca victime tinerii, fiindcă inocența lor e ușor de atacat.

Această mașinărie stăpânește spiritul vremurilor noastre și ne învață că întrebarea „de ce?” nu are răspuns. În consecință, nu are nici un rost să trăim. Această mașinărie a apostaziei a dat naștere tineretului de azi. Noi suntem fiii ei. Noi suntem copiii nihilismului. Noi suntem tineretul apocalipsei².

Noi suntem generația care, din pricina numeroaselor sinucideri în rândul tinerilor, se află acum în pragul morții – un ultim genocid. Acest genocid nu mai poate fi oprit decât de Adevărul însuși. Însă, pentru a putea primi acest Adevăr, trebuie să murim lumii și apoi să înviem. Iată care e descătușarea ! Iată ultima și adevărata răzvrătire !

² Cuvântul „apocalipsă” este folosit aici cu înțelesul lui impropriu de *sfârșit al lumii*; în limba greacă, termenul *apokalipsis* înseamnă „descoperire”, „revelație”. Ultima carte a Noului Testament se numește Apocalipsa și cuprinde același mesaj despre împărăția lui Dumnezeu ca și Evangheliile, cu deosebirea că este încifrat simbolic și accentuează momentul venirii împărăției – nicidecum al sfârșitului lumii –, moment precedat de biruința răului și triumful veșnic al binelui. [Cf. Savvas Agouridis, *Comentarii la Apocalipsă*, Ed. Bizantină, București, 1997] (n.tr.).

Fiii războiului

La început, când toate erau într-o desăvârșită armonie, omului i s-a dat înfricoșătorul și minunatul dar al liberei voințe. Acest dar extraordinar al vieții a fost însă pricină a morții sale. Cu acest dar al libertății de voință se deschideau două căi, două posibilități de alegere: binele și răul. Omul a ales răul; și precum a fost de fulgerătoare căderea îngerilor din cer, la fel a fost și prăbușirea întregii firii umane în abisul stricăciunii și al morții.

Ca fii ai războiului, aceasta ne e originea. Ne tragem din mii de ani de suferință – foamete, sete, goli-ciune, întemnițare și moarte. Cu fiecare pas pe calea răului, omul și-a distrus aproape cu totul puntea care îl lega de Creatorul său, iar în locul Creatorului a ridicat pe tron mintea sa nedesăvârșită și oribila lui mașinărie.

Cu această mașinărie, omenirea a alunecat într-un proces de involuție. Mașinăria s-a dovedit a fi disfuncțională și acum, scăpând cu desăvârșire de sub control, masacrează tineretul zilelor noastre. Din ghearele nihilismului nu a scăpat nici măcar un singur tânăr al acestor vremuri apocaliptice.

Din război în război, din genocid în genocid, din holocaust în holocaust, istoria omenirii se poate reduce la un singur cuvânt: moarte. De la primele răz-

boaie tribale până la primul război civil, de la Revoluția Franceză la Revoluția Rusă, de la Primul Război Mondial la Al Doilea Război Mondial, de la Războiul din Vietnam la războaiele gangsterilor din marile orașe, omenirea a ales de bunăvoie această cale. Omenirea a ales războiul dintre rău și bine.

În întreaga istorie, toate războaiele au avut un sfârșit sângeros. Însă, mai este și un alt război pe care omenirea l-a declanșat încă de la începuturile creației și pe care acum îl poartă actuala generație de tineri. Cu fiecare zi, pe măsură ce lumea se îndepărtează de adevăr, întunericul acestui război se coboară asupra noastră. Și întunericul va crește până când vom înțelege că războiul pe care îl disprețuim și care ne aduce foamete și suferință se dă pe câmpul de luptă al inimilor noastre.

Acest război nu este al unei națiuni împotriva alteia sau al unui om împotriva altui om, ci, pur și simplu, al Omului împotriva lui Dumnezeu.

Apostazia

Dumnezeu a murit... Dumnezeu a murit în inimile oamenilor încă de la începuturile creației. Cu trecerea timpului, starea omenirii se înrăutățește. Cursul istoriei este de fapt un curs al morții lente a lui Dumnezeu. În școala nihilistă, există un curs al distrugerii lumii. Iată care ne e originea, ca fii ai războiului ! Ne-am născut în apele apostaziei și am crescut în adâncul lor, iar lacrimile noastre cele multe s-au amestecat cu acest ocean.

Când Cain l-a ucis pe Abel, a început să cadă ploaia apostaziei. Când faraonul Egiptului a înrobii poporul ales, strigătul său s-a auzit din adâncul acestui ocean. Când filozoful grec Socrate a băut de bunăvoie paharul morții de dragul adevărului, cuvintele sale s-au înecat în acest ocean otrăvitor. Însă, când Hristos a fost răstignit pe cruce, lacrimile și sângele Său au cântărit mai mult decât întreg oceanul acesta.

Împăratul a ceea ce era cunoscut în secolul întâi drept „culme a civilizației“ a înnebunit și și-a dezlănțuit furia împotriva celor care iubeau și căutau adevărul. Împăratul Nero cânta la harpă în balconul său în timp ce-și privea oamenii incendiind orașul din ordinul său. Privind flăcările și auzind strigătele celor cuprinși de foc, el continua să cânte la harpă în bal-

con. În acele clipe au secat chiar și apele apostaziei și s-au preschimbât în flăcări ale nihilismului. Partea înfricoșătoare a acestei lecții de istorie e că acest cântec al demenței a continuat să fie cântat până în zilele noastre, numai că frumusețea sunetului harpei s-a prefăcut într-un sunet dezacordat și distonant. Cântecul lui Nero a însemnat începutul decăderii civilizației apusene.

De atunci, disonanța a fost amplificată de Marea Schismă de la 1054, când civilizația apuseană s-a rupt de Răsărit. Din cauza acestei separări, Apusul a provocat vremurile sumbre ale „perioadei negre“, vărsările de sânge ale Cruciadelor și Renașterea care a adus o dată cu ea reînvierea păgânismului. Mintea nedesăvârșită a omului a început să ia locul Dumnezeului muribund. Știința înlocuia metafizica; lumea de aici umbra raiul și războiul se întetea.

Supraviețuind secolelor de holocaust, abia mai suntem vii. Am trăit experiența filosofilor lui Voltaire și Rousseau și am fost martorii măcelului pricinuit de acestea în timpul Revoluției Franceze. Am văzut vechea ordine a moralității și tradiției nimicite de „noua ordine“³. Am experimentat ideile lui Darwin și am îmbrățișat în masă credința lui; am văzut licărind ideile sale și în gândirea lui Karl Marx, când, influențat de Darwin, a spus că „ideea de Dumnezeu trebuie distrusă“. Iar ginerele lui Marx rezumă filosofia acelor timpuri când spune că: „*Originea speciilor* a lui Darwin i-a răpit lui Dumnezeu rolul Său de creator al lumii organice“⁴.

³ Seraphim Rose, *Nihilism*, St. Herman Brotherhood Press, Platina, p. 92.

⁴ Paul Lafarne, *Socialism and Intellectuals*.

Lenin și Stalin ne-au oferit cheile „împărăției“ acestei lumi. Stalin era elev la Seminarul Teologic atunci când a auzit despre faimoasele scrieri ale lui Darwin. Citindu-le, a ajuns la concluzia că oamenii sunt rezultatul unui proces evolutiv care e guvernat doar de o competiție necruțătoare⁵. Aceasta e realitatea modernă a „supraviețuirii celui mai tare“! Adoptând această filosofie, Stalin a măcelărit mai mult de patruzeci de milioane de oameni din propriul său popor, folosind cele mai barbare metode de tortură cunoscute vreodată.

După aproape două mii de ani de când Nero interpretase cântecul său nimicitor, profetul nebun al secolului al XX-lea și filosoful nihilismului, Friedrich Nietzsche, începea intonarea aceluiași cântec, invocând dezlănțuirea aceluiași foc, dar mult mai intens. El este cel care, datorită disprețului său față de religie și mai cu seamă față de creștinism, L-a declarat pe Dumnezeu mort. El este cel care, prin afirmația „Dumnezeu e mort“, a dat o lovitură nimicitoare celor credincioși. Nietzsche dorea să privească viața drept în față, fără ca Dumnezeu să i se împotrivescă în vreun fel, iar ceea ce a văzut a fost agonia propriei sale minți.

Scrierile și filosofia lui Nietzsche au deschis porțile iadului nu numai datorită credinței că nu există adevăr, ci și ideilor sale nihiliste care au adus mult așteptata justificare a crimei. La începutul secolului al XX-lea, un anumit om s-a inspirat din filosofia lui Nietzsche și a pus-o în aplicare. Acesta era Adolf Hitler. După ce și-a însușit din filosofia lui Nietzsche

⁵ Richard Wurmbrandt, *Marx și Satan*, Stephanus, București, 1994, p. 105.